

KONCEPCE WALKABILITY STATUTÁRNÍHO MĚSTA OSTRAVY

PŘÍLOHA 4: VÝSLEDKY ŠETŘENÍ KVALIT URBÁNNÍHO DESIGNU

Walkability

Implementace walkability jako nástroje podpory udržitelné mobility českých měst

**T A
Č R**

Technologická
agentura
České republiky

AUTOŘI KONCEPCE A KONTAKTY

REALIZAČNÍ TÝM:

- Mgr. Alexandr Nováček, Ph.D.
E-mail: Alexandr.novacek@osu.cz
- Mgr. Ondřej Slach, Ph.D.
E-mail: Ondrej.slach@osu.cz
- Mgr. Lenka Paszová
E-mail: Lenka.paszova@osu.cz
- Mgr. Vojtěch Bosák, Ph.D.
E-mail: Vojtech.bosak@osu.cz
- Mgr. Luděk Krtička, Ph.D.
E-mail: Ludek.krticka@osu.cz
- Mgr. Adam Červenka
E-mail: Adam.cervenka@osu.cz
- Mgr. Marek Krumník
E-mail: Marek.krumnikl@osu.cz
- Mgr. Lukáš Chwistek
E-mail: Lukas.chwistek@osu.cz
- Mgr. Lucia Hýllová
E-mail: Lucia.hyllova@osu.cz
- Mgr. Daniel Janečko
E-mail: Daniel.janecko@osu.cz
- Mgr. Jan Horák
E-mail: Jan.horak@osu.cz

Více o projektu a jeho autorech naleznete na webu walkability.osu.cz

**T A
Č R**

Tento projekt je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR a Ministerstva dopravy v rámci **Programu DOPRAVA 2020+**.

www.tacr.cz

www.mdcr.cz

OBSAH

O příloze	4
Metodologický přístup k šetření.....	5
Výsledky šetření.....	6
Shrnutí a implikace pro koncepci	8
Zdroje a odkazy na literaturu	9

O PŘÍLOZE

V rámci šetření probíhajícího na vybraných ulicích byl jako jeden z nástrojů analýzy využit nástroj UWET, který vychází z konceptu kvalit urbánního designu ulic a veřejného prostoru.

Přínosy nástroje UWET

- detailní analýza kvality urbánního designu ulic na mikroúrovni
- komplexní přístup k péči o veřejný prostor zahrnující nejen fyzické dimenze (což je současné praxe), ale také sociální a funkční dimenze, které jsou podobně významné
- identifikace a prioritizace projektů a investic směřující k vyšší míře walkability a kvality veřejného prostoru
- lepší porozumění vztahu mezi vlastnostmi prostředí a dojmem z chůze
- identifikace silných a slabých míst v konkrétním území

Nástroj je k volnému využití, dostupný vč. uživatelské příručky na webu projektu [7].

METODOLOGICKÝ PŘÍSTUP K ŠETŘENÍ

Nástroj UWET je založen na významu kvalit urbánního designu, který jim přiřítá odborná literatura [1-6]. Nástroj zahrnuje pět kvalit urbánního designu, u kterých byl prokázán statisticky významný pozitivní dopad na chování chodců: jedinečnost místa, ohraničenost, lidské měřítko, transparentnost a komplexita [4]. Posléze byl analytický rámec doplněn o další dvě kvality, bezpečnost & pocitové vjemy a čistotu & úhlednost, jejichž důležitost byla rovněž ověřena řadou empirických studií [1-3, 5,6].

Nástroj UWET zohledňuje u každé kvality urbánního designu několik indikátorů, přičemž celkem zahrnuje 23 indikátorů (viz Schéma 1).

Schéma 1: Indikátory sledované nástrojem UWET

Jedinečnost	Historické budovy
	Významný orientační prvek
Ohraničenost	Kontinuita zástavby
	Poměr šířky silnice a výšky budovy
Lidské měřítko	Úskok budovy
	Uliční mobiliář
	Pouliční prodej
Transparentnost	Výkladní skříně
	Aktivní výkladní skříně
Komplexita	Design budov
	Restaurační předzahrádky
	Umění ve veřejném prostoru
	Pouliční umělci
Bezpečnost a pocitové vjemy	Přechody pro chodce
	Hluk
	Pachy
	Hustota a rychlost provozu
Čistota a úhlednost	Stav budov
	Stav chodníků
	Čistota ulice
	Stav zeleně
	Graffiti

VÝSLEDKY ŠETŘENÍ

Na vybraných úsecích ulic probíhalo terénní šetření v průběhu května 2023. Souhrnné výsledky jsou uvedeny v Tabulce 1. Tyto ulice byly zvoleny na základě výběru aplikačního garanta projektu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz.

Tabulka 1: Souhrn výsledků UWET na vybraných ulicích města Ostrava

Ulice	Pozitiva	Negativa
Na Hradbách	<ul style="list-style-type: none"> + Vysoký počet aktivních maloobchodních jednotek + Kompaktní hustá zástavba + Celková čistota ulice + Budovy v dobrém stavu + Chodníky v dobrém stavu + V dosahu významné orientační prvky 	<ul style="list-style-type: none"> - Reklamní smog - Chybějící zeleň - Graffiti - Proluka (parkoviště)
Přívozská	<ul style="list-style-type: none"> + Kompaktní hustá zástavba + Chodníky v dobrém stavu + Budovy v dobrém stavu + V blízkosti významné orientační prvky 	<ul style="list-style-type: none"> - Reklamní smog - Chybějící zeleň - Graffiti - Pach - Úzké chodníky
Milíčova	<ul style="list-style-type: none"> + Zeleň + Kompaktní hustá zástavba + Celková čistota ulice + Chodníky v dobrém stavu + Budovy v dobrém stavu 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysoká hustota provozu - Graffiti - Pach - Automobily často parkují na chodníku - Chybějící uliční mobiliář (lavičky, herní prvky)
Chelčického, S. K. Neumanna	<ul style="list-style-type: none"> + Vysoký počet aktivních maloobchodních jednotek + Kompaktní hustá zástavba + Celková čistota ulice + Budovy v dobrém stavu + Chodníky v dobrém stavu 	<ul style="list-style-type: none"> - Chybějící uliční mobiliář (lavičky, herní prvky) - Reklamní smog - Graffiti - Chybějící zeleň
Janáčkova, Musorgského, Škroupova	<ul style="list-style-type: none"> + Vysoký počet aktivních maloobchodních jednotek + Celková čistota ulice + Budovy v dobrém stavu + Chodníky v dobrém stavu + Nízká hustota provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - Chybějící uliční mobiliář (lavičky, herní prvky) - Reklamní smog - Graffiti - Proluky (parkoviště)
Velká (na ulici probíhala výstavba bytového domu)	<ul style="list-style-type: none"> + Nízká hustota provozu + Výskyt aktivních maloobchodních jednotek + Blízkost náměstí jako významného orientačního prvku 	<ul style="list-style-type: none"> - Reklamní smog - Chybějící zeleň - Graffiti

Vítězná	<ul style="list-style-type: none"> + Výskyt aktivních maloobchodních jednotek + Zeleň + Celková čistota ulice + Chodníky v dobrém stavu + Budovy v dobrém stavu 	<ul style="list-style-type: none"> - Hluk a Pachy - Chybějící přechody u vchodu do parku - Chybějící uliční mobiliář (lavičky)
Mánesova	<ul style="list-style-type: none"> + Zeleň + Celková čistota ulice + Chodníky v dobrém stavu + Budovy v dobrém stavu 	<ul style="list-style-type: none"> - Malé množství uličního mobiliáře - Chybějící herní prvky
Jirská	<ul style="list-style-type: none"> + Nízká hustota provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - Chybějící uliční mobiliář (lavičky, herní prvky) - Špatná kvalita chodníku - Graffiti
Chopinova, U Tiskárny	<ul style="list-style-type: none"> + Architektonicky cenné budovy + Urbanisticky výrazné území + Většina budov v dobrém stavu + Parter připraven pro maloobchodní jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> - Prázdné výlohy - Některé budovy nevyužívané a ve špatném stavu na části Chopinova - Proluka (ul. Chopinova) - Chybějící udržovaná zeleň - Chodníky úzké - Pach - Graffiti
Nemocniční, Červeného kříže	<ul style="list-style-type: none"> + Většina budov v dobrém stavu + Celková čistota ulice + Chodníky v dobrém stavu 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysoká hustota provozu - Hluk, Pach - Graffiti - Chybějící uliční mobiliář (lavičky, herní prvky)
Zelená, Foerstrova, Nedbalova, Chocholouška	<ul style="list-style-type: none"> + Nízká hustota provozu + Zeleň + Celková čistota ulice + Nízká hladina hluku a pachů 	<ul style="list-style-type: none"> - Malé množství uličního mobiliáře (lavičky) - Chybějící herní prvky - Špatná kvalita chodníku v části trasy

SHRNUTÍ A IMPLIKACE PRO KONCEPCI

Celkově lze říci, že zkoumané úseky ulic jsou z pohledu kvalit urbánního designu v dobrém stavu. Silné stránky zahrnují především údržbu a čistotu ulic, stav a kvalitu chodníků a také častou přítomnost kultivované zeleně. Tyto aspekty přispívají k příjemnému a kvalitnímu veřejnému prostoru.

Na druhé straně se vyskytují také slabé stránky. Mezi ně patří vysoká hustota provozu, která může negativně ovlivnit komfort pohybu po ulicích. Dále je problémem výskyt graffiti, který může narušovat vizuální kvalitu prostředí. Nedostatečná dostupnost uličního mobiliáře také představuje oblast, jejíž zlepšení může výrazně zvýšit pohodlí a estetiku veřejného prostoru.

ZDROJE A ODKAZY NA LITERATURU

- [1] Appleyard, D. (1980). Livable Streets: protected Neighborhoods? Annals of the American Academy of Political and Social Science AAPSS, 451, 106–117.
- [2] Bereitschaft, B. (2017). Equity in Microscale Urban Design and Walkability: A Photographic Survey of Six Pittsburgh Streetscapes. Sustainability. 9(7). DOI: 10.3390/su9071233.
- [3] Brown, B. B., Werner, C. M., Amburgey, J. W., Szalay, C. (2007). Walkable route perceptions and physical features - Converging evidence for en route walking experiences. Environment and behavior [online]. 39(1), 34-61 [cit. 2019-11-22].
- [4] Ewing, R. H. a Clemente, O. (2013). Measuring urban design. Metrics for livable places. Washington, D.C.: Island Press.
- [5] Gehl, J. (2010): Cities for people. Washington, D.C.: Island Press.
- [6] Mehta, V. (2008). Walkable streets: Pedestrian behavior, perceptions and attitudes. Journal of Urbanism, 1(3), 217–245.
- [7] Walkability – Implementace walkability jako nástroje podpory udržitelné mobility českých měst (2024): Dashboard průzkumu kvality města Most z pohledu chodců [online].

Dostupné na: <https://walkability.osu.cz/aktivity-a-vystupy/urban-walkability-evidence->

